

Ogenholts Friskola AB

Org.nr. 556553-3873

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter bastillsyn i Viby friskola
belägen i Norrtälje kommun

Tillsyn i Viby friskola (Ogenholts friskola AB)

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ogenholts Friskola AB (org.nr 556553-3873) under vintern 2015. Viby friskola besöktes av Skolinspektionen den 12 februari och den 13 februari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i matematik och svenska läsåret 2013/2014 visar att andelen elever i årskurs 3 som uppnådde kravnivån i de sju delproven varierade mellan 82 och 100 procent. Av skolans egen sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 3 våren 2014 framgår att 82 respektive 76 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i ämnena matematik respektive svenska. I de samhälls- och naturorienterande ämnena redovisar skolan en måluppfyllelse på 100 respektive 92 procent.

Årskurs 6

När det gäller elever i årskurs 6 visar Skolverkets nationella statistik (SIRIS) att läsåret 2013/2014 nådde nästintill 100 procent av eleverna kunskapskraven för lägst betyget E i de ämnen där statistik finns.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) var det genomsnittliga meritvärdet 200 poäng för eleverna i årskurs 9 läsåret 2013/2014, jämfört med 215 poäng för riket som helhet. Från läsåret innan, 2012/2013 är det en minskning med cirka 40 poäng då det genomsnittliga meritvärdet var 241 poäng. De senaste fem åren har skolans genomsnittliga meritvärde varierat mellan 180 (läsåret 2011/2012) och 241 poäng (läsåret 2012/2013). Andelen elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2013/2014 var 67 procent (att jämföra med 77 procent i riket som helhet).

Andelen elever som läsåret 2013/2014 var behöriga till gymnasieskolans högskoleförberedande program, respektive till yrkesprogrammen var nästintill 100 procent.

Skolverkets nationella statistik av elevernas betygsresultat för läsåret 2013/2014 visar att mellan 84 och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven för lägst betyget E beroende på ämne.

Beslut

2015-04-23

3 (17)

Dnr 44 - 2014:8276

Den genomsnittliga betygspoängen för slutbetygen i årskurs 9 läsåret 2013/2014 varierade beroende på ämne. I elva av sjutton ämnen var skolans genomsnittliga betygspoäng lägre än den i riket. Den största avvikelsen jämfört med genomsnittet i riket var i ämnena moderna språk (13,9), vilket var lägre än riket som helhet (16,0) och musik (16,2), där skolans genomsnittliga betygspoäng låg högre än snittet i riket (12,3).

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-11-23
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-08-24
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns vissa brister i Viby friskolas systematiska kvalitetsarbete. Skolan har ett stort antal elever i behov av stödinsatser, något som också var fallet förra läsåret då andelen elever i skolan som uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen var lägre än genomsnittet i riket. Skolan följer upp måluppfyllelse och kunskapsresultat samt genomför åtgärder i syfte att utveckla utbildningen. Vid tiden för tillsynen har skolan dock inte närmare analyserat arbetet med exempelvis stödinsatser annat än på individnivå. De analyser som görs är också bristfälligt dokumenterade. Bristerna i såväl analys på grupp- och enhetsnivå som i dokumentationen, innebär att rektorn inte säkerställer att han har en samlad bild av verksamheten. En samlad bild är nödvändig för att kunna ta reda på om det finns mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, skolans arbete med extra anpassning, särskilt stöd eller elevhälsans arbete. Viby friskola behöver i större utsträckning och mer systematiskt analysera resultat i verksamheten på en övergripande grupp- och enhetsnivå och dokumentera dessa analyser. Skolinspektionen finner även att Viby friskola i större utsträck-

ning behöver dokumentera de åtgärder som planeras och vidtas i syfte att utveckla utbildningen.

Vidare visar tillsynen att det finns brister i elevernas tillgång till elevhälsa. Vid skolan finns visserligen formell tillgång till samtliga kompetenser som anges i skollagen, men tillgången till kurator och psykolog motsvarar inte elevernas behov. Huvudmannen har identifierat detta utvecklingsbehov. Vid tiden för tillsynen har huvudmannen inte gett elevhälsan tillräckliga förutsättningar att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande.

Skolinspektionen konstaterar att det vid Viby friskola finns formell tillgång till en studie- och yrkesvägledare, men att studie- och yrkesvägledaren enbart arbetar mot elever i årskurs 8 och 9. Det finns en plan för hur studie- och yrkesvägledaren framöver ska arbeta med studie- och yrkesvägledning i alla årskurser, men vid tiden för tillsynen har detta arbete inte påbörjats. Lärarna vid skolan verkar i viss mån för att utveckla elevernas förståelse för hur kunskaper i ett ämne kan ha betydelse i arbetslivet och rektorn uppger att studie- och yrkesvägledning diskuteras under hela skolgången. Det finns dock ingen tydlig plan eller systematik i hur detta arbete genomförs, varför det inte är säkerställt att elever i grundskolans samtliga årskurser får sitt behov av studie- och yrkesvägledning tillgodosett. En tydlig studie- och yrkesvägledning även för de yngre eleverna kan bidra till att öka elevernas motivation för studier genom att kopplingen mellan arbetsliv och studier synliggörs.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ogenholts Friskola AB att **senast den 23 november 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Ogenholts Friskola AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

Åtgärd

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att rektorn utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och i större utsträckning dokumenterar analyserna och de beslutade åtgärderna.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå bedrivas ett arbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av såväl skollagen som läroplanen framgår att det är rektorn som har ansvar för detta arbete.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektorn bör även skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Vid intervju med representant för huvudmannen, rektorn, lärarna samt av skolans dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet framkommer att verksamheten följs upp efter ett så kallat årshjul, där områden såsom betyg, diskriminering och kränkningar samt arbetsmiljö och trivsel följs upp vid fastställda tidpunkter genom bland annat nationella prov, betyg och enkäter. Utöver tidpunkterna i årshjulet följs verksamheten upp löpande, exempelvis vid så kallade pedagogiska eftermiddagar som hålls en gång per månad. Rektorn uppger vid intervju att han är väl insatt i elevernas måluppfyllelse och resultat på skolenivå samt i varje elevs lärandeprocess.

Rektorn och representant för huvudmannen uppger vid intervju att de gör analyser av de bakomliggande orsakerna till elevernas kunskapsresultat. De uppgivna analyserna återspeglas dock inte i den dokumentation som Skolinspektionens har tagit del av. I dokumentationen konstateras mestadels att det handlar om ett för litet elevunderlag för att kunna dra några slutsatser på generell nivå. Det framkommer exempelvis inte att det har gjorts några analyser av undervisningens kvalitet. När det gäller arbetet med stödinsatser såsom extra anpassning, åtgärdsprogram och elevhälsans arbete uppger rektorn att det ännu inte har analyserats på någon övergripande grupp- eller skolenivå. Av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av framkommer vidare att flickor i nästan alla årskurser har ett högre genomsnittligt meritvärde i de årskurser där betyg sätts, men att skolan ännu inte har analyserat om dessa skillnader kan bero på faktorer i undervisningen. Av dokumentationen framkommer att det saknas kunskap om hur skillnaderna i resultat har sett ut över tid, eftersom det inte finns någon nationell statistik för skolan uppdelat per kön på grund av för litet elevunderlag. Rektorn och representant för huvudmannen uppger att skolans kvalitetsarbete tidigare år inte har dokumenterats på samma sätt som numera.

Som exempel på åtgärder i syfte att utveckla utbildningen uppger rektorn, representant för huvudmannen och lärarna vid intervju att skolan deltar i matematiklyftet och utbildning i formativ bedömning. Att dessa utbildningsinsatser har vidtagits framgår dock inte i skolans dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Av dokumentationen framgår inte heller att det i övrigt har vidtagits eller finns planer på att genomföra några åtgärder som är kopplade till utveckling av undervisningen, skolans arbete med stödinsatser eller elevhälsans arbete.

Sammantaget visar utredningen att skolan följer upp och i viss mån analyserar elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat samt genomför åtgärder i syfte att utveckla utbildningen. Vid tiden för tillsynen har skolan dock inte närmare analyserat arbetet med stödinsatser på en övergripande nivå, samtidigt som skolan har ett stort antal elever i behov av stödinsatser och andelen elever som uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2013/2014 var lägre än genomsnittet i riket. Bristen på såväl analys när det gäller stödinsatser på grupp- och skolnivå som dokumentation av de analyser som görs, innebär att rektorn inte säkerställer att han har en samlad bild av verksamheten. En samlad bild behövs för att kunna ta reda på om det finns mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, eller av andra faktorer som arbetet med extra anpassning, särskilt stöd eller elevhälsans arbete. Skolinspektionen bedömer därför att Viby friskola i större utsträckning och mer systematiskt behöver analysera och dokumentera resultat i verksamheten på en övergripande grupp- och enhetsnivå. Viby friskola behöver också i större utsträckning dokumentera de åtgärder som vidtas i syfte att utveckla utbildningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Viby friskola uppfyller inte de krav som följer av föreskrifterna som gäller för verksamheten. Huvudmannen Ogenholts friskola AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ogenholts Friskola AB att **senast den 24 augusti 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterar att Ogenholts Friskola AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).
- Huvudmannen ser till att grundskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att det på skolenheten finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

- Se till att det på skolenheten finns tillgång till personal med sådan kompetens att elever i samtliga årskurser får sitt behov av vägledning inför utbildning och framtida yrkesval tillgodosett.

Motivering till bedömning av brister

Elevhälsa

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna i förskoleklassen och grundskolan. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Av skollagen framgår vidare att det för medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Tillsynen visar att det finns brister i tillgången till elevhälsa vid Viby friskola. Vid intervjuer med huvudmannen, rektorn och biträdande rektorn tillika specialläraren (nedan kallad specialläraren) framkommer bland annat följande. Den biträdande rektorn har specialpedagogisk kompetens och arbetar som speciallärare vid skolan. Skolsköterskan, som finns på skolan ett visst antal timmar per vecka, är inte anställd vid skolan utan tjänsten köps in efter behov. Även skolläkare, psykolog och kurator köps in vid behov. Elevhälsans arbete är vid tiden för tillsynen inte organiserat så att de olika kompetenserna träffas regelbundet med samtliga kompetenser representerade vid varje träff. Vid intervjuer med rektorn och specialläraren framkommer dock att specialläraren och skolsköterskan har täta kontakter med varandra och med rektorn. Enligt huvudmannen, rektorn och specialläraren har psykologen bland annat använts till att göra utredningar om enskilda elever och har nyligen börjat handleda skolans personal men har tidigare inte deltagit i diskussioner inför beslut om åtgärder. Vid intervju uppger lärarna på skolan att det finns ett behov av kurator i större omfattning än vad eleverna har tillgång till. Denna uppfattning bekräftas av skolans speciallärare. Rektorn uppger att skolledningen har insett att elevhälsan arbetar för mycket med befintliga problem och för lite med förebyggande och att skolan behöver mer tid med kurator och psykolog. Skolledningen vill ha såväl kurator som psykolog på plats mer regelbundet. Enligt huvudmannens

representant finns planering för detta men huvudmannen har ännu inte lyckats ordna fram personal.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen har rätt att organisera sin elevhälsa efter lokala behov och förutsättningar. Samtidigt ska enligt skollagen elever få tillgång till elevhälsans samtliga föreskrivna kompetenser. Vid skolan finns visserligen formell tillgång till samtliga kompetenser som anges i skollagen, men enligt lärare och specialläraren på skolan finns ett behov av kuratorns tjänster i större omfattning än vad skolan köper in. Detta tyder enligt Skolinspektionen på att elevhälsan har fått bristande förutsättningar och resurser för att undanröja hinder för elevernas lärande och utveckling. Rektorn har också identifierat att skolan har en otillräcklig tillgång till kurator och psykolog och att elevhälsan inte arbetar tillräckligt med förebyggande insatser. Visserligen planerar huvudmannen att öka skolans tillgång till kurator och psykolog, men effekten av detta kan inte bedömas vid tidpunkten för tillsynen eftersom huvudmannen inte har lyckats ordna fram personal. Vidare visar utredningen att elevhälsans samtliga kompetenser inte samverkar på ett kontinuerligt och strukturerat sätt om förebyggande och hälsofrämjande åtgärder på skolan. Mot bakgrund av dessa omständigheter finner Skolinspektionen att det finns brister i tillgången till elevhälsa på så sätt att tillgången till vissa kompetenser inte motsvarar behovet vid skolan och huvudmannen vid tiden för tillsynen inte har gett elevhälsan tillräckliga förutsättningar att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande.

Studie- och yrkesvägledning

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser. Rektorn har ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Av Skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) framgår att lärare i sin undervisning bör ge eleverna möj-

lighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet kan ha betydelse i arbetslivet och på så sätt utgöra ett underlag för deras framtida studie- och yrkesval. Där framgår även att rektor bör tydliggöra ansvaret för hur studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem. Rektor bör också se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden, så att eleven ges förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval, samt se till att eleverna, utifrån sina behov, erbjuds vägledningssamtal.

Tillsynen visar att det finns brister i elevernas tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Rektorn uppger vid intervju att skolan tidigare har haft tillgång till en studie- och yrkesvägledare som enbart har arbetat i årskurs 8 och 9. Sedan höstterminen har skolan börjat arbeta med en ny studie- och yrkesvägledare som inledningsvis ska arbeta med de högre årskurserna inför gymnasievalet. Huvudmannen uppger vid intervju att det finns planer på att studie- och yrkesvägledaren ska arbeta med alla årskurser, men att arbetet med vägledning för de lägre årskurserna har inte kommit igång vid tiden för tillsynen. Elever i årskurs 8 och 9 vid skolan har uppgett att de har träffat en studie- och yrkesvägledare från gymnasiet som besökt skolan en gång i årskurs 8 för att tala om olika yrken och någon gång ytterligare för att tala om gymnasievalet. Eleverna uppger att det vore skönt att ha någon att tala med som kan stödja dem i frågor om studie- och yrkesvägledning. Lärare för årskurserna 6 till 9 uppger att alla elever har fått delta vid niornas informationsmöten inför gymnasievalet, men att de inte i övrigt känner till om elever i årskurs 1 till 7 har fått någon studie- och yrkesvägledning. Vid intervju med elever i årskurserna 5 och 6 uppger eleverna att de inte har haft någon studie- och yrkesvägledning men att lärarna ibland nämner att vissa ämneskunskaper har betydelse för vissa framtida yrken. Enligt rektorn tar lärarna upp studie- och yrkesvägledning med eleverna i undervisningen under hela skolgången men det finns inte någon röd tråd i detta. Huvudmannens representant bekräftar rektorns uppgift.

Skolinspektionen konstaterar att det finns formell tillgång till studie- och yrkesvägledning i form av en studie- och yrkesvägledare vid skolan, men att denna personal enbart arbetar mot elever i årskurs 8 och 9. Det finns en plan för hur studie- och yrkesvägledaren framöver ska arbeta i alla årskurser, men vid tiden för tillsynen har detta arbete inte påbörjats. Lärarna vid skolan verkar i viss mån för att utveckla elevernas förståelse för hur kunskaper i ett ämne kan ha betydelse i arbetslivet och rektorn uppger att studie- och yrkesvägledning diskuteras under hela skolgången. Det finns dock ingen tydlig plan för eller systematik i hur detta arbete genomförs, varför det inte är säkerställt att elever i

grundskolans samtliga årskurser får sitt behov av studie- och yrkesvägledning tillgodosett av personal med sådan kompetens. Mot bakgrund av dessa omständigheter bedömer Skolinspektionen att det vid skolenheten finns brister i tillgången till personal med kompetens för att tillgodose elevernas behov av vägledning inför utbildning och framtida yrkesval.

Motivering till föreläggande som ingripande

Viby friskola uppfyller inte de krav som följer av föreskrifterna som gäller för verksamheten. Huvudmannen Ogenholts friskola AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumenten. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Matilda Björklingson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Viby friskola (Ogenholts friskola AB)

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2015-04-23
16 (17)

Dnr 44 - 2014:8276

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Viby friskola (Ogenholts friskola AB)

Viby friskola ligger i Rimbo, Norrtälje kommun, och är en skolenhet med förskoleklass, fritidshem samt grundskola med årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är Ogenholts Friskola AB (organisationsnummer 556553-3873).

Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor som också är delägare och ledamöter i styrelsen för Ogenholts friskola AB. Vid skolan finns, enligt uppgifter från rektorn i februari 2015, åtta elever i förskoleklass och 145 elever i grundskolans årskurser 1-9.

Fritidshemmets verksamhet beskrivs i ett separat beslut (dnr 2015:1329).